

Balonček v Vineti

Magajna Bogomir

1.

Kandidat Stanko Bregar je čital: »Osemletna Lilija Mihajlova, edinka sicer zdrave gospe Mihajlove, poprej soproge umrlega ruskega profesorja emigranta Mihajlova, sedaj pevke v kabaretu Mignon, je bila okužena, kakor trdi mati, s poljubom. (Sledil je opis razvoja bolezni same in zapletkov, ki so se pojavili tekom nje.) Mati pravi, da je spoznala bolezen dovolj zgodaj. Radi nevednosti pa ni verjela v njeno ozdravljenje in je skrivala otroka doma. Ko je bilo razdejanje hčerkinega telesa preveliko, je prinesla trinajstega maja bolnico v ambulanto in trdila, da ne more več gledati otrokovega trpljenja. Otrok je bil isti dan pridržan tukaj.«

»Ste Vi pisali pregledok, gospod Bregar?«

»Da, gospod profesor!«

»Preiščite otroka še enkrat!«

Bregar je odgrnil odeje. Dete je zastrmelo vanj, kot da ga je sram telesne revščine. Obrazek se je skrčil. Lili je zajokala brez glasu.

Njegov pogled, sicer poln hladnega razuma, se je raznežil v usmiljenju. Poravnal je deklici kodre, ki so še v otroški mehкости padali čez obraz in vseokrog po vzglavnici. Mimogrede je opazil, da je v blazino uvezan bel angel, delo sestre Berte, ki ga je bila vtakala v tolažbo tistim, ki so bili obsojeni na smrt.

Preiskoval je z natančnostjo mladega medicince in odgovarjal profesorju v tujih izrazih o izsledkih.

»Pravilno. Vaše mnenje o izidu je?«

»Exitus.«

Otrok ga je opazoval bolešno vprašujoče.

»Čemu jokaš, zlatek naš? Dobro ti bo,« je rekel in se poslovil nato od profesorja, ki mu je stisnil roko in mu ukazal ostati v sobi ter lajšati otroku zadnje ure. Ko je pomiril dete, je sedel k mizi.

Sestra Berta je prižgala luči. Žarnice so vse bele razsejale svetlobo po ležiščih. Mnogo pogledov je zastrmelo v te svetiljke pod stropom, ki so v večerih, dokler ne umro, vse čudne v svojem mirnem molku. Berta je tudi prilila olja v lučko, ki je samotno gorela pod okrašeno Marijino podobo na

Vurnikova šola: študija fasade

podstavku. Na rokah je materi slonelo dete in upiralo v sobo ljubkoresne oči. Plamenček se je majal lahno, kot da ga ziblje nevidni dih bolnic. Sestra je bila pod njim kot prikaz, kot lepa slika, ki ji je bistvo doumel malokdo.

Ozrl se je na sliko, jo doumel v spominu na otroško dobo na nenavaden način in rekel: »Lepa si, Palas Atena krščanska! Rafael, ki si jo slikal, bolje ti je bilo kot nam. Lepa si, Palas Atena, in tudi če nisi, vseeno živiš.«

Radi teh dveh podob, sestre Berte in Marije z Jezusom, se je spomnil tretje, ki so jo imenovali tovariši radi proste drzne razposajenosti Judit in je bila zadnji čas v zavist vsem prijateljem samo njegova, čeprav ji še pravega imena ni poznal. Nehote jo je postavil v duši poleg sestre, ki je že osemnajst let žrtvovala svoje dni v tej strašni sobi. Na eni strani ljubezen, na drugi — kakor je mislil — skoraj izpite oči; na eni strani molitev, žrtvovanje, neprestano delo, na drugi cigarete, likerji, kino; na eni strani vera v življenje, na drugi najbolj ironični posmeh. »O, da bi bila ti — Judit, ki veruje v življenje svojega mesta! Ljubil bi te, da si taka Judit. Tako pa si osemnajstletno dekle, prelepa po svojem telesu, Judit, kmečko dekle, zatajila nerodnost svoje hoje in preprostost zelenih gajev. In radi tega ti vriskamo vsi. Radi tega ti bo morda zadnje bivališče ta soba, kjer strme bolnice s pol-